

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKTORAT ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
VRS – Predlagam vladi.si

Številka: 007-278/2010/460-00721217
Datum: 24.9.2015

Zadeva: Predlagam vladi. Si; odgovor na predlog 5561-87: Opozorilo za vožnjo v nasprotni smeri na avtocesti

Zveza: 092-2237201571 z dne 10.9.2015

Skladno z vašim zahtevkom vam posredujemo odgovor na:

Predlog 6896-223: Opozorilo za vožnjo v nasprotni smeri na avtocesti
Predlog poslan 2.8.2015

Razviti podoben prometni znak, kot tisti, ki opozarja na preveliko hitrost. Vendar ta bi na dohodu na avtocesto opozarjal tistega, ki bi zapeljal na izvoz avtoceste v nasprotni smeri. Opozorilo bi bila lahko sirena, ali zvočni posnetek glasovnega opozorila vožnje v nasprotni pas v več jezikih. Mislim, da je tistih, ki se zmotijo, več kot namernih voznikov. Torej tem prvim bi takšen znak pomagal. Zdi se mi cenejše, kot kaj drugega. Za mnoge druge rešitve pa so ugotovili, da niso primerne.

Problematiki vožnje v napačno smer na cestah z ločenima smernima voziščema je namenjena posebna pozornost, saj število teh nevarnih dejanj žal ne upada. Že pred leti se je na podlagi strokovnih predlogov začelo opremljati priključke in počivališča na avtocestah in hitrih cestah z dodatno signalizacijo, ki voznike opozarja na nepravilno smer vožnje. V neposredne ukrepe ter v sisteme za nadzor in vodenje prometa, ki se uporabljajo tudi v okviru upravljanja prometa so bila vložena visoka finančna sredstva. Preučene so bile tudi prakse in raziskovalno-razvojne naloge iz drugih držav, ki se s to problematiko ukvarjajo že dalj časa ter analizirano stanje in učinkovitost dosedanjih ukrepov za preprečevanje te problematike.

Na podlagi razvojno-raziskovalne naloge »Ukrepi za zmanjšanje možnosti in analiza voženj v nepravilno smer na slovenskem avtocestnem omrežju«, ki jo je DARS d.d., kot upravljavec avtocest pripravil v sodelovanju s Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru, bodo nadgrajeni ukrepi za zmanjšanje možnosti voženj v napačno smer.

Problematika voznikov, ki vozijo v napačno smer obstaja v vseh državah z avtocestnim omrežjem. Rešuje se na različne načine saj ne obstaja univerzalen recept za odpravo tovrstnih voženj. Vsaka država izbere pristop, ki je v največji možni meri prilagojen realnim razmeram v tej državi (splošni in prometni kulturi, višini glob, deležu ugotovljenih kršiteljev, itd.). Učinek različnih pristopov so lahko razmeroma visok ne pa tudi stoodstoten.

Na slovenskem avtocestnem omrežju se je število voženj v napačno smer začelo povečevati s širjenjem omrežja avtocest in hitrih cest ter večanjem prometa na njih, ki se je občutno povečal po uvedbi vinjet. Kljub temu, da so avtoceste še vedno daleč najbolj varne v primerjavi z drugimi cestami nižje kategorije je dejstvo, da vožnja v nasprotno smer predstavlja najnevarnejše dejanje voznika motornega vozila s tragičnimi posledicami.

Značilnosti slovenskega avtocestnega omrežja so med drugim različna starost avtocestnih odsekov ki so odraža v različnih oblikah oziroma načinih izvedbe priključkov ter heterogenosti količine oziroma strukture prometa in njegovih udeležencev (domači/tuji vozniki). Mesta na katerih lahko nastopi vožnja v napačno smer je težko specifično dokazati, saj ni možno pridobiti podatkov, predvsem ne tistih, ki za posledico niso imeli prometne nesreče. Tudi nemška raziskava v letu 2012 je podala podobne ugotovitve. Voznik lahko iz različnih vzrokov izvede nameren ali nenameren nepravilen prometni manever in tako začne z vožnjo v nepravilni smeri.

Med sodobne sisteme za zaznavanje vozil sodijo induktivne zanke, mikrovalovni detektorji, video detekcija in brezžični detektorji. Inženirski ukrepi za zmanjšanje voženj v napačno smer pa zaobjemajo vertikalno in horizontalno prometno signalizacijo ter fizične ovire, kot so na primer (montažni) robniki ali ukrepi z močnejšim učinkom, na primer »grablje«/»ježki« ali pa kovinska plošča vgrajena v nivo vozne površine, da ustvari vboklino na vozišču. Ostali ukrepi so še tehnološki pripomočki (na primer navigacijske naprave, ki voznika opozorijo ob vožnji v napačno smer, medtem ko bi z uporabo "črnih skrinjic" ali modulov EDR, ki bi jih vgradili v prevozno sredstvo, psihološko vplivali na voznike, saj bi se vsak njihov premik zapisal na spominsko enoto), izobraževanje in izpopolnjevanje ter preventivni in represivni ukrepi. Nekatere od navedenih ukrepov se izvaja tudi na naših avtocestah.

Z zaključki zgoraj omenjene raziskovalno-razvojne naloge je predlagan možen nabor kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih ukrepov za zmanjšanje možnosti nastanka voženj v napačno smer.

V okviru kratkoročnih ukrepov se pri prometni signalizaciji preverja kakovost (retrorefleksivnost) prometnih znakov in talne signalizacije. To preveritev mora opraviti tudi upravljavec drugih državnih cest za vsa tista križišča oz. priključke, ki vodijo na avtocesto. Poleg tega se ukinjajo vsi obstoječi prehodi med smernimi vozišči avtoceste in hitre ceste, na priključnih dvopasovnih rampah (izvozno/uvoznih poteh), na katerih sta smerna pasova ločena le s polno črto se izvede dodatne ukrepe za ločitev (npr. ločilni robniki), na vseh večjih spremljajočih objektih (počivališčih) pa se izvede dodatna prometna signalizacija, ki jasno opozarja na nepravilno smer vožnje.

Kot srednjeročni ukrep je predlagano nameščanja elektronskih portalov spremenljive vsebine nad vsemi prometno najbolj obremenjenimi odseki, saj se tem lahko voznike v hipu obvesti o nevarnosti vozila v napačni smeri. Poleg tega je predvidena namestitev dodatnih števcov prometa (zanke) na odsekih avtocest, prek katerih je mogoče dobiti takojšnje informacije o vožnjah v napačno smer ter nadaljuje z investicijami v video nadzorne sisteme. Iz srednje oziroma dolgoročni ukrepov sledi, da morajo biti vsi novi avtocestni odseki že v fazi idejne zasnove in v vseh nadaljnjih fazah temeljito obdelati tudi s stališča nastanka voženj v napačno smer. Prav tako se morajo odseki, ki so v gradnji redno spremljati in prilagati novim spoznanjem na področju te problematike. Posamezni ukrepi se na slovenskih avtocestah in hitrih cestah že izvajajo.

Za preprečevanje teh nevarnih dejanj lahko največ storimo sami kot vozniki, ki moramo biti pri vožnji vseskozi zbrani, pazljivi in dosledno spremljati prometno signalizacijo. Če se ne počutimo fizično in psihično sposobnega za vožnjo, je bolje prestaviti pot z vozilom po (avto)cesti. Pri vožnji v napačno smer gre praktično vedno za hude napake voznikov. Ti preprosto ne upoštevajo prometne signalizacije in zapeljejo na avtocesto v napačno smer.

S spoštovanjem,

Bregar Drago
podsekretar

Poslati (po e-pošti):

- naslovníku

V vednost:

- pr.mzip@gov.si

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva

mag. Darja Kocjan
generalna direktorica

